

ПРОТОКОЛ

от

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО ЗАСЕДАНИЕ НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА РАЗВИТИЕ И ЧЕТИРИНАДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ НА РЕГИОНАЛНИЯ КООРДИНАЦИОНЕН КОМИТЕТ НА ЮЖЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН

18 юни 2015 г., гр. Кърджали, бул. "България" № 41,
Областна администрация Кърджали, Заседателна зала,
ет. 3, 13:00 часа

Днес, 18 юни 2015 г., в сградата на Областна администрация Кърджали се проведе съвместно заседание на Регионалния съвет за развитие и Регионалния координационен комитет на Южен централен район.

Заседанието беше открито и ръководено от г-н **Илия Илиев** - председател на Регионалния съвет за развитие (РСР) и Регионалния координационен комитет (РКК) и областен управител на област Кърджали.

На заседанието присъстваха следните членове или упълномощени представители на РСР на ЮЦР:

№	Име и длъжност	Организация
1.	Даниела Опълченска – заместник Началник отдел	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
2.	Валентина Грозданова – заместник Началник отдел	Министерство на финансите
3.	инж. Георги Семерджиев – заместник Директор на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ - Пловдив	Министерство на околната среда и водите
4.	инж. Николай Янчев – заместник Директор на ТПС ДЛС „Женда“	Министерство на земеделието и храните
5.	Стефан Узунов – заместник Държавен експерт	Министерство на икономиката

6.	Александър Давидов – заместник И.д. началник отдел	Министерство на енергетиката
7.	Венелина Червенкова – заместник Главен експерт	Министерство на туризма
8.	Венцислав Момчилов – заместник Директор на ОД на МВР - Кърджали	Министерство на вътрешните работи
9.	Михаил Бъчваров – заместник Държавен експерт	Министерство на труда и социалната политика
10.	Илия Илиев – член Областен управител	Областна администрация – Кърджали
11.	Добри Беливанов – член Областен управител	Областна администрация – Хасково
12.	Д-р Христо Грудев – заместник Заместник областен управител	Областна администрация – Пловдив
13.	Момчил Караиванов – заместник Директор	Областна администрация – Смолян
14.	Гинче Караминова – заместник Заместник областен управител	Областна администрация – Пазарджик
15.	Атанас Калчев – член Кмет	Община Кричим
16.	Георги Ангелов – заместник Началник отдел	Община Асеновград
17.	Петко Чочев – заместник Заместник-кмет	Община Марица
18.	Никола Белишки – член Кмет	Община Панагюрище
19.	Яшо Минков – заместник Заместник кмет	Община Димитровград
20.	Марем Черибашлъ – заместник Заместник кмет	Община Стамболово
21.	Капка Бешева-Рашева – заместник Началник отдел	Община Девин
22.	Добринна Проданова – член Председател на ТПК-Пловдив	Българска търговско-промишлена палата

23.	Надка Чушкова – заместник	КРИБ
24.	Иванка Караколева – заместник Председател на РС на КНСБ - Кърджали	КНСБ
25.	Веселин Илиев – заместник Председател на СРС „Подкрепа“ – Кърджали	КТ „Подкрепа“

На съвместното заседание присъстваха следните членове или упълномощени представители на РКК към РСР, съгласно чл. 19, ал. 3 от Закона за регионалното развитие (ЗРР):

№	Име и длъжност	Организация
1.	Илия Илиев Областен управител	Областна администрация – Кърджали
2.	Добри Беливанов Областен управител	Областна администрация – Хасково
3.	Д-р Христо Грудев Заместник областен управител	Областна администрация – Пловдив
4.	Момчил Караиванов Директор	Областна администрация – Смолян
5.	Гинче Караминова Заместник областен управител	Областна администрация – Пазарджик
6.	Юлиян Моллов Началник отдел	УО на ОП „Региони в растеж“ /2014 – 2020 г./
7.	Петър Гъров Главен експерт	УО на ОП „Развитие на човешките ресурси“ /2014 – 2020 г./
8.	Десислава Михалкова Старши експерт	УО на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ /2014-2020 г./
9.	Янко Радков Старши експерт	УО на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ /2014-2020 г./
10.	Дора Христова Управител	ОИЦ Кърджали

11.	Илиана Марковска Старши експерт	УО на Програмата за развитие на селските райони
------------	---	---

На заседанието присъстваха и служители от Секретариата на РСР на ЮЦР, представители на ВУЗ-ове, областните администрации в ЮЦР, както и други поканени лица:

1.	Васил Коцев Младши експерт	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
2.	Божидар Чернев Старши експерт	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
3.	Желязко Колев Главен експерт	Областна администрация – Хасково
4.	Събина Сюлюкчиева Главен експерт	Областна администрация – Кърджали
5.	Гергана Калоянова Главен експерт	Областна администрация – Пазарджик
6.	Надежда Димитрова Експерт	БСК - НЦОК
7.	Александър Тонков Председател	Агенция за регионално развитие с Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия – Пловдив
8.	Велизар Петров	Агенция за регионално развитие с Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия – Пловдив
9.	Кристина Илиева-Стойнева	МГУ „Св. Иван Рилски“ Филиал Кърджали
10.	доц. Дора Щерева	ПУ „Паисий Хилендарски“ Филиал „Любен Каравелов“ – Кърджали
11.	доц. д-р Георги Георгиев	ВУАРР
12.	доц. д-р Златка Георгиева	ВУАРР

Г-н Илия Илиев приветства с добре дошли присъстващите в залата, след което посочи основанието за свикване на заседанието - чл. 52, ал. 2, т. 1 от ППЗРР. Той напомни, че съгласно чл. 45, ал. 3 от ППЗРР, при изпълнението на своите функции председателят на регионалния съвет за развитие се подпомага от заместник-председател, който е представител на общините от областта, чиито областен управител председателства регионалния съвет за развитие. За периода от 01 януари до 30 юни 2015 г. за заместник-председател е избран г-н Шинаси Сюлейманов – председател на общинския съвет на община Кирково, с решение № 2 от протокол 16 на заседание на РСР, проведено на 15 октомври 2013 г. в гр. Хасково.

Председателят представи предварителния дневен ред на заседанието и поясни, че на основание чл. 53, ал. 5 от ППЗРР всеки член в момента може да прави предложение за включване на нови точки в дневния ред. След като не постъпиха такива, бе гласуван следният дневен ред на заседанието:

Дневен ред:

1. Откриване на съвместното заседание на Регионалния съвет за развитие /РСР/ и Регионалния координационен комитет /РКК/ на Южен централен район /ЮЦР/. Приемане на дневния ред.
2. Представяне, обсъждане и одобряване на Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Южен централен район (2014-2020г.) за 2014 г.
3. Докладване на актуален проблем, свързан със състоянието на Републикански път III-866 "Смолян-Девин-Кричим-Стамболийски I-8 участък от км.88+270 до км.112+620. Приемане на решение за подкрепа относно осигуряване на целеви средства за частична реконструкция и цялостна рехабилитация на пътя.
4. Целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Родопите, Странджа, пограничните, планинските и полупланинските слаборазвити райони – представяне на резултатите от анализа на социално-икономическото развитие за географски район Родопи. Предложения за цели и приоритети.
5. Обсъждане и приемане на решение за подкрепа на декларацията, приета от кметовете на общините: Тополовград, Ивайловград, Болярово, Любимец, Малко Търново, по време на Кръглата маса на тема "Състояние и перспективи за развитие на регион Странджа-Сакар"
6. Осигуряване на по-добри условия за професионално образование и обучение, съответстващо на потребностите на региона и изискванията на пазара на труда.

7. Представяне на актуална информация за новите Оперативни програми 2014 – 2020 г., съфинансирани от фондовете на Европейския съюз и възможностите за кандидатстване.

8. Представяне и обсъждане на предложения за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие

9. Други.

10. Предложение за решение на РСР на ЮЦР за осигуряване публичност на приетите решения, съгласно чл. 55, ал. 1 от Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие.

По точка 1 от дневния ред членовете на РСР и РКК на ЮЦР взеха следното решение:

РЕШЕНИЕ № 1:

Регионалният съвет за развитие и Регионалният координационен комитет на Южен централен район одобрява дневния ред.

Председателят премина към 2-ра точка от дневния ред: *«Представяне, обсъждане и одобряване на Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на Южен централен район (2014-2020г.) за 2014 г.»* Той припомни, че съгласно чл. 21 от ППЗРР изпълнението на Регионалния план за развитие се отчита чрез годишните доклади за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие. Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на ЮЦР е разработен от отдел „Стратегическо планиране и координация на регионалното развитие в ЮЦР“, към Главна дирекция „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Отделът е и Секретариат на Регионалния съвет за развитие на Южен централен район. РСР на ЮЦР одобрява Доклада за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на ЮЦР (въз основа на чл.19, ал.1, т.3 от Закона за регионалното развитие), като срокът за разработване и внасяне на Доклада за одобряване от РСР е 30 юни на всяка година.

Г-н Илиев предостави думата на г-жа Даниела Опълченска – началник-отдел „Стратегическо планиране и координация на регионалното развитие в ЮЦР“ към Министерството на регионалното развитие и благоустройството, за да направи кратко представяне на Годишния доклад.

Г-жа Опълченска отбеляза настъпилите през 2014 г. промени в социално-икономическите условия на Южен централен район. Тя информира за постигнатия напредък по изпълнение на целите и приоритетите на РПР на ЮЦР въз основа на набор от индикаторите за наблюдение, които отчитат специфичния характер на интервенциите, целите на плана, социално-икономическата и екологичната ситуация в Южен централен район. **Г-жа Опълченска** информира, че по всяка една от стратегическите цели е констатиран напредък. В следствие на дейностите, извършени през 2014 г., по реализацията на РПР на ЮЦР се наблюдава положително въздействие по отношение на подобряване на средата за живот, изразено в по-добра инфраструктура – градска среда, ВиК, пътища, сметосъбиране. Налице е подобрене по икономическите показатели на района – БВП, БВП на човек от населението, БДС, ЧПИ, приходи от дейността на МСП, безработица, приходи от нощувки. По показателите „Общ доход на лице от домакинство“ и „Население в риск от бедност или социално изключване“ ЮЦР изостава спрямо останалите райони от ниво 2 в страната.

Г-жа Опълченска отбелязва, че периферното местоположение, климатът и релефът на граничните и планински райони и селски територии е предпоставка за тяхната изолация от процесите на социално-икономическо развитие във вътрешността на района и страната. Това води до по-ниски показатели за наблюдаваните сфери на влияние. Не е напълно оползотворено благоприятното транспортно-географско положение на района. По-ниската изграденост на пътната мрежа от висок клас и трудната транспортна достъпност до някои градски центрове ограничава възможностите за развитие на периферните, планинските и граничните райони.

Г-жа Опълченска обърна внимание и върху някои от действията, предприети от РСР в ЮЦР с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на РПР на ЮЦР, а именно:

- ✓ Представена и обсъдена Последваща оценка на Регионалния план за развитие на Южен централен район за периода 2007-2013 г.;
- ✓ Обсъдени приоритетни мерки и проекти в областта на транспорта и ВиК, ключови за Южен централен район за програмния период 2014-2020 г.;
- ✓ Обсъдени са актуални проблеми и мерки по Програмата за развитие на селските райони в Южен централен район;
- ✓ Обсъдени са проблемите и възможностите за развитието на планинските територии на Южен централен район;

- ✓ Представени и обсъдени актуални проблеми и очаквания, свързани с професионалното и университетското образование и възможностите за по-ефективното им взаимодействие с бизнеса;
- ✓ Представени и обсъдени са окончателните резултати от актуализирания социално-икономически анализ на регионалното развитие в България за нуждите на ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г. и други.

В заключение, за подобряването на резултатите от наблюдението на Плана през периода 2014 – 2020 г. г-жа Опълченска поясни, че е необходимо:

- ✓ Да се уеднакви информацията за изпълнение на проектите, предоставяна от УО на оперативните програми и данните от ИСУН;
- ✓ Редовно да се предоставя информация до Секретариата на РСР на ЮЦР относно заседанията на Комитетите за наблюдение на ОП.
- ✓ Актуалните данни по определените индикатори да са достъпни в националната статистика за всяка предходна година, като те да бъдат налични както за страната, така и за шестте района от ниво 2 и по области.

В края на своята презентация г-жа **Опълченска** напомни, че Областна администрация Смолян е създава информационна система, имаща за цел да улеснява работата на членовете на РСР на ЮЦР.

Г-жа **Опълченска** информира присъстващите, че проектът на Годишния доклад е изпратен по електронните пощи до всички членовете, като е спазен регламентираният срок в ЗРР.

Председателят благодари на г-жа **Опълченска** за изнесената информация, след което даде думата на членовете на РСР за въпроси и коментари. След като не последваха такива, бе предложено, гласувано и прието следното решение:

РЕШЕНИЕ № 2:

Регионалният съвет за развитие на Южен централен район одобрява Годишния доклад за наблюдение на изпълнението на Регионалния план за развитие на ЮЦР /2014-2020 г./ за 2014 г.

Председателят премина към следващата **3-та точка** от дневния ред: „*Докладване на актуален проблем, свързан със състоянието на Републикански път III-866 "Смолян-Девин-Кричим-Стамболийски I-8 участък от км.88+270 до км.112+620. Приемане на решение за подкрепа относно осигуряване на целеви средства за частична реконструкция и цялостна рехабилитация на пътя.*“ Той даде думата на г-н **Атанас Калчев** – кмет на община

Кричим, който представи кратка история на пътя. **Г-н Калчев** отбеляза, че пътят е с висока интензивност на движението и осигурява транспортната връзка между областите Пловдив и Смолян. Същият е алтернативен маршрут на пътя II-86 Пловдив-Смолян. Състоянието му в по-голямата част е оценено като средно, а в останалата като лошо. През годините са извършвани само частични ремонти и освежаване на износващия пласт в къси участъци. **Кметът** алармира, че в зоната на активните срутища непрекъснато има опасности от свличания на големи скални маси и прекъсване на движението, както често се е случвало през последната година. Срутищата, които са породени вследствие на обилните валежи и снеготопене, на няколко места по пътя са довели до разрушаването на асфалтовата настилка, банкетите и стоманената предпазна ограда. **Г-н Калчев** информира, че за пътя има изготвени проекти за стабилизиране на няколко участъка. През м. март 2012 г., с цел подобряване транспортно-експлоатационното състояние на пътя, по искане на община Кричим съвместно с Областна администрация Пловдив, ОПУ-Пловдив е включил пътя в списъка с ключови проекти с общинско, над общинско и регионално предназначение. **Кметът** допълни, че ситуацията с пътя постоянно се влошава. Лошото му състояние освен на срутищата, се дължи и на интензивното движение на тежкотоварни превозни средства. Той сподели притесненията си, че въпреки предприетите стъпки, разрешаването на този проблем непрекъснато се отлага във времето.

Г-н Калчев изрази молбата си РСР на ЮЦР да подкрепи с решение искането за осигуряване на целеви средства за частична реконструкция и цялостна рехабилитация на пътя. Изтъквайки важността му, **кметът** изрази надеждите си, че пътят ще бъде включен като приоритетен и проблемът бъде разрешен в най-близко бъдеще.

Председателят благодари на **г-н Калчев** и даде думата на членовете за въпроси, мнения и коментари.

Думата взе **г-н Момчил Караиванов** – представител от областна администрация Смолян. Той изрази подкрепата си относно инициативата на **г-н Калчев** и изрази надеждата си, че проблемът с пътя, касаещ две от областите в ЮЦР, ще бъде разрешен.

Председателят даде думата на **г-н Никола Белишки** – кмет на община Панагюрище, който също заяви подкрепата си относно искането на **г-н Калчев**. **Г-н Белишки** изказа мнение, че сериозно внимание трябва да бъде обърнато на Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/ относно факта, че голяма част от пътищата имат проблем с увеличения трафик. Освен това поддържането и почистването на пътните канавки, водостоци и отводнителни системи в област Пазарджик е на много ниско ниво. Всичко това рефлектира негативно върху качеството и състоянието на пътищата.

В допълнение г-н **Белишки** заяви, че добре би било да се изисква отчетност от АПИ относно изпълненията на решения, свързани с развитието на транспортната инфраструктура, които са били вземани на предишни заседания на Съвета. След кратко обсъждане се реши в т. Други от дневния ред на заседанието да бъде гласуван проект на решение за изискване на информация от АПИ във връзка с изпълнението на въпросните решения.

Във връзка с искането на г-н **Калчев** за подкрепа относно Републиканския път III-866 "Смолян-Девин-Кричим-Стамболийски" бе гласувано и прието следното решение:

РЕШЕНИЕ № 3:

Регионалният съвет за развитие на ЮЦР подкрепя искането за осигуряването на целеви средства за частична реконструкция и цялостна рехабилитация на Републикански път III-866 "Смолян-Девин-Кричим-Стамболийски I-8 участък от км.88+270 до км.112+620.

Г-н **Илиев** премина към следващата 4-та точка от дневния ред: *"Целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Родопите, Странджа, пограничните, планинските и полупланинските слаборазвити райони – представяне на резултатите от анализа на социално-икономическото развитие за географски район Родопи. Предложения за цели и приоритети."* Думата бе дадена на г-н **Стойчо Мотев** от Националния център за териториално развитие.

Г-н **Мотев** запозна присъстващите с предварителните резултати по Целенасочената инвестиционна програма /ЦИП/, която е в процес на изготвяне с възложител МРРБ. Стратегическия документ се разработва в изпълнение на Програмата на Правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г. и по-конкретно Приоритет 13.1. „Преодоляване на икономическата изостаналост на отделни райони в страната – Целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Странджа, Родопите и други погранични планински и полупланински слаборазвити райони“. Поставената цел е преодоляване на икономическата изостаналост на тези райони, привличане на инвестиции, повишаване заетостта на населението в трудоспособна възраст. Програмата е разделена на 5 самостоятелни части /подпрограми/, отнасящи се за съответните географски райони.

Г-н **Мотев** отбеляза, че проблемните райони на България по-скоро си приличат. Различията са във физико-географските дадености, а не в социално-икономическите им

профили. Това от своя страна води до възможността да бъдат прилагани аналогични инструменти за подпомагане на проблемните райони.

Район Родопи е една от петте териториални общности с тежки проблеми, попадащ в обхвата на програмата. Обхванати са 40 общини от 6 области или 15,2% от територията на страната. От ЮЦР обект на програмата са изцяло териториите на областите Кърджали и Смолян, по-голямата част от общините в област Хасково, както и южните части на областите Пловдив и Пазарджик.

По отношение на структурата на ЦИП **Г-н Мотев** уточни, че тя ще бъде сходна със структурата на документите за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие. Предвижда се инструментите, които ще ползва програмата, да бъдат: публични инвестиции в инфраструктури; стимули за частния бизнес; публично-частни партньорства.

Г-н Мотев обърна внимание на чуждестранния опит. Кратката история на целевите програми у нас показва, че те са били неуспешни. Той изброи няколко успешни примера, реализирани в САЩ и Турция, за които са използвани подходящи и правилни подходи и политики. **Г-н Мотев** се спря на няколко извода, направени от негови колеги на базата на чуждестранния опит и академичните анализи на успешните практики по света, а именно:

- ✓ Психологическата и социалната изолация е много по-тежка от географската;
- ✓ Успешните практики винаги се базират на интегриран подход – т.е. на съчетаване на икономически, административни и социални инструменти, а не само на публично-инициирани инвестиции;
- ✓ Винаги се съчетавани основни и съпътстващи мерки – в жилищната и образователната политика, в ИКТ сектора, в околната среда.

Г-н Мотев изброи силните и слабите страни на район Родопи, обособени в изготвения анализ на социално-икономическото му развитие:

- **Силни страни:**
 - ✓ Съхранена, привлекателна и разнообразна природа, богато културно наследство, значителен термо-минерален и дивечов ресурс;
 - ✓ Завидно богатство от защитени видове и мрежа от защитени територии, екологично чист район;
 - ✓ Благоприятни почвено-климатични условия за многопрофилно селско стопанство, развито горско стопанство;
 - ✓ Значителен потенциал за ВЕИ – биомаса, водна и слънчева енергия;
 - ✓ Добре развита преработвателна промишленост (Хасково, Кърджали);
 - ✓ Силни традиции и опит в предлагането на туристически услуги;
 - ✓ Достатъчна леглова база за туризъм;

- ✓ Добра инфраструктурна и кадрова осигуреност на здравеопазването;
- ✓ Добра мрежа от професионални училища.
- **Слаби страни:**
- ✓ Ниска изграденост на пътната мрежа от висок клас;
- ✓ Трудна транспортна достъпност (в област Смолян, лошо състояние на общинските пътища);
- ✓ Висок риск от природни бедствия – срутища, свлачища, наводнения, горски пожари;
- ✓ Силни регионални неравенства, изразена периферност;
- ✓ Неоползотворени потенциали – в туризъм и аграрен сектор;
- ✓ Няма атрактивни инвестиционни полета, остаряло оборудване и технологии, свити пазари;
- ✓ Уязвимо и неконкурентоспособно селско стопанство;
- ✓ Неблагоприятна демографска ситуация, миграция на младите и квалифицираните;
- ✓ Неблагоприятна образователна структура;
- ✓ Силно разминаване м/у предлагана и търсена квалификация;
- ✓ Слаба научно-изследователска и развойна дейност;
- ✓ Ниски и несигурни доходи, висока безработица, висок риск от бедност;
- ✓ Неоползотворен потенциал на ТГС с Гърция.

Г-н Мотев информира, че в ЦИП се предложени да бъдат заложени 4 стратегически цели с общо 12 приоритета, а именно:

- СЦ1: Стимулиране на икономиката:
 - ✓ П1: Нови инвестиции;
 - ✓ П2: Атрактивно икономическо пространство;
 - ✓ П3: Аграрен сектор;
 - ✓ П4: Туризъм.
- СЦ2: Укрепване на човешкия ресурс и административния капацитет:
 - ✓ П5: Жилищна програма за млади квалифицирани кадри (500 жилища, 30 млн. лв.);
 - ✓ П6: Обновяване на оборудване и учебни програми в професионалните училища;
 - ✓ П7: Стипендии - срещу завръщане в района – за студенти по специалности, необходими за местната икономика и за общинските

администрации; за квалификационни курсове, за професионални училища.

- СЦЗ: Обновяване на инфраструктурните системи и превенция на рисковете:
 - ✓ П8: Реализиране южната тангента – Петрич – Гоце Делчев – Смолян – Кърджали – Бургас;
 - ✓ П9: Рехабилитация на РПМ в района и връзките към бизнес обекти;
 - ✓ П10: Доизграждане и рехабилитация на водоснабдителните системи;
 - ✓ П11: Превенция на рискове от наводнения и свлачища.
- Балансирано пространствено развитие чрез трансгранично сътрудничество:
 - ✓ П12: Съвместни инфраструктурни и икономически проекти;
 - ✓ П13: Съвместни екологични и туристически проекти.

В края на своята презентация **г-н Мотев** представи предварителните резултати от селекцията на проекти от общините в ЮЦР, които да бъдат включени в ЦИП, като поясни и принципа, приложен при тази селекция. Те са общо 124 бр. , на обща прогнозна стойност 857 млн. лв., разпределени в 6 предметни теми. Проектите, предложени за отпадане от програмата, са 210 бр. на обща прогнозна стойност 1,006 млрд. лв., разпределени в 5 предметни теми. **Г-н Мотев** обясни, че считат за приоритетни за Програмата 6-те предметни теми, по които са разпределени одобрените проекти. Това са инвестиции, които биха допринесли пряко или много близко косвено за постигане целите на ЦИП. Относно неodobрените проекти, разпределени в 5-те предметни теми, **г-н Мотев** обясни, че те считат, че трябва да бъдат оставени в интегрираните планове за градско възстановяване и развитие и общинските планове за развитие, за да бъдат реализирани чрез техния инструментариум. Тя нямат пряко отношение към целите на ЦИП. Сред тях най-много са проектите, свързани с реализацията на ВиК системите на селищата.

Г-н Мотев заяви, че пред екипа му съществуват няколко принципни въпроса, които чакат политическо решение:

- ✓ Дали оперативните програми ще реагират с обещаните интегрирани териториални инвестиции – т.е. дали ще бъдат преразгледани условията на току-що приети програми, така че те да бъдат адресирани;
- ✓ Ще бъдат ли осигурени пространствени преференции за бизнеса под някаква форма чрез съответните законови промени.

Г-н Илиев благодари на **г-н Мотев** за изнесената информация и прикани присъстващите за въпроси, мнения и коментари. **Г-н Момчил Караиванов** взе отношение по темата, изказвайки мнение, че в Програмата трябва да има обособен раздел, който да бъде адресиран към оперативните програми – т.е. да има субординация с другите

инструменти, за да има достатъчно финансов ресурс и да се реализират конкретни проекти. Той заяви, че инструментът „Водено от общностите местно развитие“ задължително трябва да има друг вариант на адресиране към район Родопи. **Г-н Караиванов** заяви категорично, че трябва да се настоява за други коефициенти на разходи – било то по отношение на поддръжка на пътища или други издръжки и необходими дейности. Накрая **г-н Караиванов** съобщи, че на проведен наскоро форум на нестопанските организации в Смолян, във връзка с включването на нестопанския сектор в ЦИП е излязло предложение за осъществяването на т. нар. пакт „Родопи“, който да бъде насочен към цялостно развитие на район Родопи.

Г-жа Добринка Проданова взе отношение по темата, като заяви, че подредбата на приоритети в Програмата не е достатъчно рационална. Според нея политическа воля трябва да бъде поставена на 1-во място, пред максималното използване на европейските фондове, като по-този начин финансовата осигуреност на ЦИП би била по-успешна. Практиките в Турция и САЩ показват именно това. Собствените ресурси, с които разполагат малките и средни предприятия, са повече и ако се заложи на политическата воля относно една много по-стабилна административна и правна обосновка за малките и средни предприятия, ще се разполага с много повече ресурси от ресурсите, които предоставят европейските фондове, както и че те ще бъдат усвоявани много по-бързо.

Не последваха повече коментари и **председателят** премина към следващата **5-та точка от дневния ред**: *„Обсъждане и приемане на решение за подкрепа на декларацията, приета от кметовете на общините: Тополовград, Ивайловград, Болярово, Любимец, Малко Търново, по време на Кръглата маса на тема "Състояние и перспективи за развитие на регион Странджа-Сакар".* **Г-н Илиев** информира, че в Областна администрация Кърджали е постъпило писмо от кмета на Община Тополовград с искане Съвета да подкрепи въпросната декларация, приета по време Кръглата маса, проведена 15 април 2015 г. в гр. Тополовград. Той запозна присъстващите с декларацията и по-конкретно с идентифицираните проблеми на регион „Странджа-Сакар“, а именно:

1. Безработица, по-висока от средната за страната;
2. Доходи, значително по-ниски от средните за страната;
3. Застаряване и намаляване на населението;
4. Ниска гъстота на населението и обезлюдяване;
5. Липса на достъп до качествено здравеопазване; стеснен обхват на възможностите за заетост; социална изолация; недостиг на средствата по Единни разходни стандарти за осигуряване на качествено образование;
6. Амортизирана инфраструктура и инфраструктурен дефицит;

7. Неработеща икономика;
8. Недостатъчно използван потенциал на региона за развитие на туризма – природни и културни ресурси и ценности.

В декларацията си участниците в кръглата маса заявяват, че очакват действени и взаимно допълващи се мерки, ясна концепция за преодоляване на изоставането в развитието на регион „Странджа-Сакар“, разработена от всички заинтересовани страни. След прочита на декларацията бе предложено, гласувано и прието следното решение:

РЕШЕНИЕ №4

РСР на ЮЦР подкрепя декларацията, приета от кметовете на общините: Тополовград, Ивайловград, Болярово, Любимец, Малко Търново, по време на кръглата маса на тема "Състояние и перспективи за развитие на регион Странджа-сакар"

Илия Илиев продължи със следващата 6-та точка от дневния ред: *„Осигуряване на по-добри условия за професионално образование и обучение, съответстващо на потребностите на региона и изискванията на пазара на труда.“*

Думата взе г-жа **Надежда Димитрова** от Националния център за оценка на компетенциите към Българска стопанска камара. **Г-жа Димитрова** отбеляза, че работодателите имат нужда да наемат специалисти, имащи базовите знания, умения и компетенции. Специалистите е необходимо да следват темповете на развитие на бизнеса, промяната в технологии и т.н., като поясни, че към момента образователните институции не успяват да следват тази динамика и да подготвят младите специалисти за реални казуси, случващи се в практиката.

Надежда Димитрова заяви, че от Стопанска камара работят по-активно с образователните институции и имат съвместни проекти с различни университети, като целта е бизнесът да има дума при изготвянето на учебните планове и програми.

Г-жа Димитрова сподели резултатите относно проучване на потребностите и нагласите за въвеждане на дуалното обучение в България, като подчерта за дисбаланс между търсене и предлагане на квалификации.

Г-жа Надежда Димитрова уточни, че под понятието компетентност – компетенция се разбира съвкупността от знания, поведение, нагласи, които водят до успешно представяне (постигане на очакваните резултати) в изпълнението на конкретна професионална роля – позиция (длъжност) в определена организация.

Г-жа Димитрова завърши с кратка демонстрация на системата *muscompetence*.

Г-н Никола Белишки изрази своето задоволство от факта, че бизнесът вече не стои на изхода на учебното заведение. Според него трябва да може да се създават публично-частни партньорства между бизнеса и образователните институции, както и бизнеса да влезе в професионалното образование с инвестиции за учебни бази, работилници и стипендии. **Г-н Белишки** даде и добър пример как в община Панагюрище са събрали на работни срещи представители на различни браншове и са определили какви специалности са нужни да се обучават в местната професионална гимназия.

Председателят премина към следващата **7-ма точка от дневния ред: Представяне на актуална информация за новите Оперативни програми 2014-2020 г., съфинансирани от фондовете на Европейския съюз и възможностите за кандидатстване**“ даде думата на **г-жа Десислава Михалкова** - представител на УО на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ /2014-2020 г./. Тя представи приоритетните оси на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, които са:

1. Технологично развитие и иновации
2. Предприемачество и капацитет за растеж на МСП
3. Енергийна и ресурсна ефективност
4. Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ
5. Техническа помощ

Общият бюджет на Програмата възлиза на 1,39 млрд лева. **Г-жа Михалкова** посочи някои от примерните дейности и типовете бенефициенти по инвестиционните приоритети. Като предстоящи за обявяване през 2015 г. процедури **г-жа Михалкова** посочи по Приоритетна ос 1, процедурата „Подкрепа за иновации в предприятията“ и по Приоритетна ос 3, процедурата „Енергийна ефективност в предприятията“. След това тя даде разяснения по процедурата „Подобряване на производствения капацитет в МСП“, по която в момента тече срок за набиране на проектни предложения

След като не постъпиха въпроси към **г-жа Михалкова**, **г-н Илиев** даде думата на **г-н Стефан Узунов** – държавен експерт от Министерството на икономиката, да представи новите моменти по изпълнението на плана за действие по Иновационната стратегия за интелигентна специализация. Той направи кратка оценка на позицията на България в международните класации, като посочи, че според класацията на Иновационния съюз от 2015 г. България е в групата на плахите иноватори и заема предпоследно място в ЕС28 (пред Румъния), но по иновационна динамика заема 2-ро място (след Латвия). **Г-н Узунов** наблегна на това, че разходите за НИРД все още са недостатъчни, съсредоточени предимно в сферата на медицината, техническите и естествените науки и също така разпределени изключително неравномерно по райони. **Г-н Узунов** поясни, че всички

предприемачески направления трябва да бъдат генерирани отдолу нагоре, а не да се налагат от правителството. За тази цел са били проведени редица срещи както по региони, така и по идентифицираните 4 тематични области, а именно:

1. Информатика и ИКТ;
2. Мехатроника и чисти технологии;
3. Индустрия за здравословен живот и биотехнологии;
4. Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии.

Г-н Узунов посочи нишите в рамките на тези тематични области, в които България има възможност да се специализира. Той представи и регионалния аспект на Тематичните области, като подчерта, че е изготвен по изискване на Европейската комисия, като проектите за тези области ще получават бонус точки.

След като не постъпиха въпроси към **председателят** даде думата на **г-жа Илиана Марковска** – представител на УО на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Г-жа Марковска информира, че Програмата е одобрена на 06 май 2015 г. и бюджетът ѝ възлиза на 2,9 млрд евро, което е с 10% по-малко от стойността за предходния програмен ѝ период. Тя посочи и трите цели на програмата за периода 2014-2020 г., а именно:

1. Повишаване на конкурентоспособността и балансирано развитие на селското и горското стопанство и преработваща промишленост;
2. Опазване на екосистемите и устойчиво управление, използване на природните ресурси в земеделието, горското стопанство и хранителната промишленост, предотвратяване на климатичните промени и приспособяване към тях;
3. Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот.

Г-жа Илиана Марковска продължи с мерките, за които е имало прием, а именно: М 10 „Агроекология и климат“; М 11 „Биологично земеделие“; М 12 „Плащания по НАТУРА 2000 и Рамковата директива за водите“; М 13 „Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения“. За М 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ за сектори „Плодове и зеленчуци“ и „Животновъдство (млечни ферми II и III категория)“ е приключил приемът с приети проекти за над три пъти бюджета на мярката, като поясни, че към края на годината ще има нов прием по М 4.1. **Г-жа Марковска** поясни, че по подмерките 2.1 „Подкрепа, насочена към възможността за ползване на консултантски услуги“, 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“, 19.1 „Помощ

за подготвителни дейности – ВОРМ“ предстои отваряне на периода за прием през юни месец. По подмерки 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ и 2.2 „Създаване на консултантски услуги“ се очаква прием след октомври.

След като не постъпиха въпроси **председателят** даде думата на **г-н Янко Радков** – представител на УО на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ /2014-2020 г./, който да представи програмата. Той започна с целите на програмата, а именно:

1. Работа за 76% от хората на възраст между 20 и 64 години;
2. 16% на енергията от ВЕИ;
3. 1.5% от БВП на България в НИРД;
4. Намалване на преждевременно напусналите образователната система – под 11%;
36% от 30-34 годишните с висше образование;
5. 260 хил. бедни по-малко.

Г-н Радков продължи с четирите приоритетни оси на програмата, които са: 1. Научни изследвания и технологично развитие; 2. Образование и учене през целия живот; 3. Образователна среда за активно социално приобщаване и 4. Техническа помощ. След кратко представяне на Инвестиционните приоритети и Специфичните цели, които са включени в отделните Приоритетни оси, **г-н Радков** посочи операциите, които се очаква да стартират до края на 2015 г. В рамките на Приоритетна ос 1 операциите са:

- Подготовка на инвестиционен проект за създаване и развитие на центрове за върхови постижения;
- Подготовка на инвестиционен проект за създаване и развитие на центрове за компетентност.

В рамките на приоритетна ос 2:

- Поддържане и усъвършенстване на разработената рейтингова система на висшите училища – фаза 1;
- Студентски стипендии – фаза 1;
- Студентски практики – фаза 1;
- Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час) – фаза 1;
- Система за кариерно ориентиране в училищното образование.

В рамките на приоритетна ос 3 операциите са:

- Осигуряване на условия и ресурси за изграждане и развитие на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на включващо обучение – фаза 1;

- Образователна интеграция на учениците от етническите малцинства и търсеци или получили международна закрила;
- Подкрепа за предучилищно възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение.

Г-н Радков поясни, че операциите в рамките на приоритетна ос 2 и приоритетна ос 3 се очаква да стартират до края на м. юли 2015 г.

След като не постъпиха въпроси **председателят** даде думата на **г-н Юлиан Моллов** – представител на УО на ОП „Региони в растеж“ /2014 – 2020 г./. Той информира, че оперативната програма е била одобрена само преди два дни и на настоящето заседание ще представи схемите, които предстои да бъдат отворени до края на годината. Най-голямата схема, която предстои да бъде отворена, е по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, процедура „Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014-2020“ на 39-те града от 1-во до 3-то ниво.

Презентиращият продължи с процедура „Енергийна ефективност в периферните райони“ по Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“, която предстои да бъде отворена през м. август 2015 г. Тя е насочена към 28 общини на малки градове от 4-то ниво на националната полицентрична система.

Отново през м. август по Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“ ще бъде отворена процедура „Култура и спорт в училище“, като по нея конкретни бенефициенти са Министерство на културата и Министерство на младежта и спорта.

Г-н Моллов поясни, че след нея следва да бъде отворена процедурата „Регионална здравна инфраструктура“ по Приоритетна ос 4 „Регионална здравна инфраструктура. Датата на обявяване на процедурата е м. септември 2015 г., а конкретен бенефициент е Министерство на здравеопазването.

По Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“, **г-н Юлиан Моллов** съобщи, че през м. ноември 2015 г. ще бъде отворена процедура „Регионални пътища“, по която допустим кандидат ще е Агенция „Пътна инфраструктура“.

След като представи процедурите, **г-н Моллов** поясни, че през м. юли 2015 г. предстои да бъдат отворени и две схеми по Приоритетна ос 8 „Техническа помощ“, а именно: „Бюджетна линия за УО на ОПРР 2014-2020“ и „Бюджетна линия за 39 общини – бенефициенти по Приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020“.

Г-н Илия Илиев благодари на **г-н Моллов** и след като не постъпиха въпроси, предостави думата на **г-н Петър Гъров** – представител на УО на ОП „Развитие на човешките ресурси“ /2014 – 2020 г./

Г-н Гъров информира, че бюджетът на оперативната програма е над 2,1 млрд. лв., а приоритетните оси са:

- Приоритетна ос 1 „Подобряване на достъпа до заетост и качеството на работните места“
- Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“
- Приоритетна ос 3 „Модернизация на институциите в сферата на социалното включване, здравеопазването, равните възможности и недискриминацията и условията на труд“
- Приоритетна ос 4 „Транснационално сътрудничество“
- Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“

Г-н Гъров обърна внимание, че към момента е отворена схема „Независим живот“ по ПО 2, като характерното е, че за всяка община има запазени по 500 000 лв., като просто трябва да бъде подаден проект.

Презентиращият продължи с програма „Активни“, която е отворена от 16 юни и чиято цел е активиране и интеграция в заетост на младежи до 29-годишна възраст включително, които не са нито в процес на образование или обучение, нито в заетост и не са регистрирани като безработни лица в Агенция по заетостта. Бенефициенти могат да са различни видове юридически лица.

Г-н Гъров продължи със схемата „Обучения и заетост“, която предстои да бъде отворена. Тя таргетира лица над 29 години, а допустим бенефициент е Агенция по заетостта. Той продължи със схемата „Ново работно място 2015“, по която допустими бенефициенти са всички работодатели, като целта е да бъдат осигурени предпоставки за създаване на устойчиви работни места за безработни и неактивни лица.

Г-н Петър Гъров продължи своята презентация с процедурите в областта на социалното включване. „Приеми ме 2015“ е първата схема, която предстои да бъде отворена, чиято цел е подкрепа за процеса на деинституционализация на деца, а другата е „Активно включване“, която цели разширяването на възможностите за подобряване на качеството на живот на хората с увреждания и техните семейства.

След като не постъпиха въпроси **г-н Илия Илиев** премина към следващата **8-ма точка от дневния ред**: „Представяне и обсъждане на предложения за изменение и допълнение на Закона за регионалното развитие“ и даде думата на **г-н Здравко Сечков**.

Г-н Сечков започна с история на Закона за регионално развитие и самият процес на промени, като подчерта, че основните проблеми в прилагането на Закона за регионално развитие се състоят в постигането на балансирано и устойчиво развитие на регионите в страната. Той посочи, че ненапълно се осъществяват целите, свързани с преодоляването на териториалните диспропорции както между отделните райони на България, така и вътре в самите райони и това се изразявало в развитието на едни райони за сметка на други, като по-развитите и по-богати райони привличат повече инвестиции, а бедните райони забавят своето развитие.

Г-н Сечков изтъкна, че предложените изменения и допълнения са базирани на изводите и препоръките от оценката на въздействието на действащата нормативна уредба, предложенията на заинтересованите страни, както и на натрупания административен капацитет. Той изброи следните промени:

- По-прецизно да бъдат разписани целите и принципите на регионалното развитие, в т.ч. и на пространственото развитие.

- От системата от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие да отпаднат: Националният план за развитие и Националната стратегическа референтна рамка.

- Да се регламентира териториалния обхват на районите за целенасочена подкрепа – по ЗАТУБ.

- Да отпадне документът за пространствено развитие на ниво община.

- Да се въведат изисквания за задължителни обществени консултации на стратегическите документи преди приемането им от компетентните органи, като основният подход е за това да се използва порталът за обществени консултации на Министерски съвет.

- Да се добави разработването на насоки за подпомагане на градовете от йерархизираната система от градове-центрове на национално и регионално равнище в съответствие със Стратегията за пространствено развитие на страната.

- Допълнително да се детайлизира съдържанието на Регионалните планове за развитие и Регионалната схема за пространствено развитие.

- За членове на регионалните съвети за развитие да се добавят Министерство на културата и Министерство на образованието и науката. С право на съвещателен глас да се включат университети и научни организации, както и физически лица и представители на юридически лица, които имат отношение към регионалното развитие, в т.ч. и представители на граждански организации.

- От закона да отпадне изграждането на единна информационна система за управление на регионалното развитие.

- Да се обърне специално внимание на наблюдението на процеса на пространствено развитие.

- Да се подобри ресурсното осигуряване на регионалното развитие.

- Да се гарантират средствата, необходими за дейността на регионалния съвет за развитие – до 10% от бюджетите на областните администрации към областните управители, които председателстват регионалния съвет за развитие през съответната година.

След презентацията на г-н Сечков, г-н Момчил Караиванов повдигна въпроса за проблеми, които са били подкрепени с решения на Регионалния съвет за развитие. Той изтъкна като нужно такива проблеми на регионално ниво да се разглеждат приоритетно от институциите на централната власт.

Г-н Сечков отговори, че към момента, въпреки желанието за засилване ролята на регионалните съвети, такива промени не са предвидени. Той уточни, че усилия за такива промени трябва да се насочат при изготвянето на следващата стратегия за децентрализация на държавното управление за периода 2015-2025 г.

Г-н Илиев премина към 9-та точка от дневния ред: „Други“. След кратка дискусия и уточнение на по-рано направеното предложение РСР на ЮЦР взе следното решение:

РЕШЕНИЕ №5

Регионалния съвет за развитие на Южен централен район да изиска от органите на централната власт отчет за изпълнението на решения му

Председателят премина към 10-та точка от дневния ред като предложи следния проект на решение на членовете на РСР

РЕШЕНИЕ №6

Приетите решения на заседанието да се доведат до знанието на гражданите чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин със съдействието на Председателя на съвета, областните управители, представителите на общините и Секретаря на Регионалния съвет за развитие на Южен централен район

Решението бе прието единодушно. Поради изчерпване на дневния ред г-н **Илия Илиев** благодари на присъстващите за участието им в заседанието и го закри.

Протоколисти на РСР на Южен централен район:

Васил Коцев:

Божидар Чернев:

Секретар на РСР на Южен централен район:
Даниела Опълченска

Председател на РСР и РКК на ЮОП:
Илия Илиев – областен управител
на област Кърджали

